

התאחדות
האדריכלים
ובוני ערים
בישראל

19 דצמבר 2023

לכבוד

פרופ' יורם מקורי, יו"ר המועצה להשכלה גבוהה
ד"ר ורדה בן שאול, מ"מ מנכ"ל המועצה להשכלה גבוהה
מר גרישה דייטש, יו"ר מועצת ההנדסה והאדריכלות

שלום רב,

הנדון: שינויים במסלול הסמכת אדריכלים

כפי שבוודאי ידוע לכם, על מנת להפוך לאדריכלית בישראל יש לעבור מסלול לימודים ארוך ומפרך, הכולל 5 שנות לימוד, מתוכן 3 סמסטרים של חמישה ימי לימודים בשבוע, 3 שנות התמחות ומבחן הסמכה מאתגר במיוחד. במקביל, מתקיים מסלול "עוקף אדריכלים", שבמסגרתו בוגרי תואר ראשון בכל תחום שהוא יכולים לקבל תואר בתכנון ערים לאחר שני סמסטרים של לימודים פעמיים בשבוע.

ברור לי, שהאוניברסיטאות מרוויחות מקיומו של המסלול לתכנון ערים, ושמדובר בתוכנית משתלמת למוסדות הלימוד, אך ההשלכות של מתן מעמד זהה לאדריכלים, שלמדו לפחות שמונה שנים מלאות, ולמתכנני ערים, שלמדו את התחום באופן שטחי במשך סמסטרים בודדים, הן בלתי נסבלות.

מבחינת מדינת ישראל, בוגרי המסלול לתכנון ערים, שמן הסתם לא בקיאים באינספור תחומים שאדריכלים לומדים במהלך השנים הארוכות הנדרשות להם על מנת להשלים את התואר ולקבל הסמכה, מתחרים עם אדריכלים מוסמכים על אותם תפקידים. לפוליטיקאים, השולטים במינויים למנהל התכנון, נוח מאוד לפעול מול אנשי תכנון שאינם מקפידים על כללים בסיסיים ואינם מאתגרים את החלטותיהם, וכתוצאה מכך כיום כל תחום התכנון בישראל מובל על ידי גיאוגרפים שהפכו ל"מתכנני ערים" באמצעות המסלול האקדמי המזורז שאתם מספקים להם. התוצאה הרסנית לא רק עבור מקצוע האדריכלות אלא עבור מרחב החיים של כולנו, שמתוכנן ללא חשיבה עמוקה וארוכת טווח וללא הקפדה מחמירה על איכות.

המצב הבלתי נסבל המתואר לעיל דורש חשיבה מחודשת על מסלול הלימודים לתואר באדריכלות וביצוע מספר שינויים במסלול ההסמכה, כך שאדריכלים יזכו לכבוד המקצועי שמגיע להם לאחר שהשקיעו שנים ארוכות ושכר לימוד אסטרונומי על מנת להפוך לאנשי תכנון מעולים. לא יתכן שיש מי שנדרשים להשקיע חמש שנות לימוד במוסדות אקדמיים על מנת לקבל תואר ראשון באדריכלות בעוד שאחרים משקיעים שני סמסטרים של לימודים שטחיים ומקבלים תואר שני, שמעניק להם יתרון על פני אדריכלים במינויים מקצועיים.

דרך אחת אפשרית לפתרון האבסורד המתואר כאן היא קיצור משך הלימודים לתארים באדריכלות, כך שניתן יהיה להוציא תואר ראשון באדריכלות לאחר שלוש שנות לימודים אקדמיים ותואר שני אחרי שנתיים נוספות (בדומה לרוב המקצועות הנלמדים במוסדות להשכלה גבוהה). בנוסף, ראוי לבצע חשיבה מחודשת על מסלול ההסמכה למתכנני ערים, בין אם בדרך של הרחבת חובות הסטודנטים ובין אם בדרך של שינוי הגדרת התואר.

אין לי ספק, שהמוסדות להשכלה גבוהה בישראל מבינים כי יש להם אחריות על פועלם של בוגריהם, ועל תרומתם למערכות בהן הם משתלבים לאחר סיום הלימודים. בנוסף, אני בטוחה שאתם מבינים את האחריות שלכם כלפי אדריכלים ואדריכליות ששילמו למוסדות ההשכלה הגבוהה שכר לימוד במשך שנים, ועמדו בכל המטלות והדרישות בדרך אל התואר.

התאחדות האדריכלים ובוני ערים בישראל

ת"א-יפו, רח' מגדלור 15, 03-5188324 office@isra-arch.org.il

התאחדות
האדריכלים
ובוני ערים
בישראל

אבקש ליזום פגישה בין נציגי המועצה להשכלה גבוהה ונציגי התאחדות האדריכלים במטרה לדון במסלול ההסמכה של אדריכלים ושל מתכנני ערים, על מנת לייצר בידול ברור ופורמלי בין מי שלמדו והעמיקו בנושאים הקשורים בתכנון לבין מי שהשתלמו בתחום בצורה שטחית.

אודה לתגובתכם בהקדם.

בברכה,

אדר' ארנה אנג'ל

יו"ר התאחדות האדריכלים

העתקים:

חברי הוועד הארצי של התאחדות האדריכלים

עו"ד איל שטרנברג, יועמ"ש התאחדות האדריכלים

פרופ' גדי קפלנט, דיקן המחלקה לארכיטקטורה ובינוי ערים, הטכניון

פרופ' אדר' אלס ורבקל, ראש בית הספר לארכיטקטורה, בצלאל אקדמיה לאמנות ועיצוב,

ירושלים

פרופ' טליה מרגלית, ראש בית הספר לאדריכלות ע"ש עזריאלי, אוניברסיטת תל אביב

ד"ר דנה מרגלית, ראש המחלקה לארכיטקטורה, המרכז האקדמי ויצו חיפה

ד"ר עדנה לנגנטל, ראש בית הספר לאדריכלות, אוני' אריאל

התאחדות האדריכלים ובוני ערים בישראל

ת"א-יפו, רח' מגדלור 15, 03-5188324 office@isra-arch.org.il